

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 29 Ocak 2026

Sayı: 16570

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili**39589****TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 26.01.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Ülkemiz, jeolojik açıdan dünyanın en riskli ve afet potansiyeli en yüksek coğrafyaların biridir. 85 milyon nüfusun yüzde 71'i deprem riski taşıyan bölgelerde yaşamaktadır. Ülkemizde ortalama iki yılda yıkıcı bir deprem meydana gelmektedir. Bunun en bariz örneği, 6 Şubat depremleridir. Bununla birlikte, Türkiye'de 6 milyon bağımsız birim risk altında ve 2 milyonunun acil dönüşüm beklemektedir. Yani biz, deprem riski yüksek bir coğrafyada ve dirençli olmayan şehirlerde yaşamaktayız. Hal böyleyken; bütçeye baktığımızda Kentsel Dönüşüm Başkanlığına 111 milyar 125 milyon 672 TL, AFAD'a ise; 375 milyar 452 milyon 610 bin TL ayrılmıştır.

Depreme ve afette karşı, ülkemizi koruyacak bu iki kurumun toplam bütçesi; 486 milyar 578 milyon 282 bin TL'dir. Bununla birlikte Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bütçesi ise 275 milyar 11 milyon 91 bin TL'dir.

Bununla birlikte 2026 yılı bütçesinde yerel yönetimlerin genel bütçe içindeki payı, 2025'teki %9,2'den %8,8'e düşürülmüştür. Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet yönetiminin toplam bütçe içindeki payı ise %2,9'dan %2,7'ye gerilemiştir. Rakamların yanı sıra ne Komisyon görüşmelerinde ne de Genel Kurul görüşmelerinde bu 'kendiliğinden yıkılabilecek' durumda olan 2 milyon bağımsız birime ilişkin herhangi husus gündeme getirilmemiştir.

2025 bütçe görüşmelerinde Sayın Bakan konuşmasında Marmara Depremine ilişkin şöyle ifadelerle yer vermiştir; "Türkiye'nin bekasını tehlikeye atacak olan İstanbul'umuzun üzerine titriyoruz. Bilim insanlarımız uyarılarına her gün bir yenisini daha ekleyerek "İstanbul'un yakın geleceğinde bir deprem bekleniyor, acil ve kesintisiz kentsel dönüşüm şart." diyorlar. "İstanbul'a dair tüm gündemler ertelenmeli, süratle dönüşüme odaklanılmalı." diyorlar. Bu çağrılar da şu hakikatlere dayandırıyorlar: Bugün İstanbul'umuz toplam 7,5 milyon ev ve iş yeriyle devasa bir metropoldür. Bu yuvaların 1,5 milyonu mühendislik hizmeti almamış ve zemin nedeniyle de ileri derecede risk altındadır. Hele hele bunların 600 bini, bırakın 7 şiddetindeki bir depremi, her an kendiliğinden çökebilecek bir vaziyettir. Zaten gün geçmiyor ki İstanbul'un bir mahallesinde kendiliğinden çöken bir bina olmasın"

Planlarda gördüğümüz ise; İstanbul'un depreme hazırlığı, bizatihi kendisinin jeolojik risk taşıdığı bilirdiğilerce ispatlanan Kanal İstanbul'a dayandırılmasıdır.

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

39589

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Kanal İstanbul güzergâhı rezerv yapı alanı olarak yapılaşmaya açılacak ve Yenişehir Kanal İstanbul Projesi ile yapılar yenilenecek, şeklindedir. Ancak Danıştay'ın talebi üzerine 21 akademisyen ve uzmanın hazırladığı son Bilirkişi Heyet Raporunu göre Kanalın zaten yapılması büyük bir deprem riskini tetiklemektedir. Söz konusu Bilirkişi Heyetinin en kritik tespitlerinden biri, projenin jeolojik açıdan taşıdığı ağır risktir. Kanal güzergâhı boyunca yapılacak kapsamlı kazıların, bölgede bulunan gömülü fay hatlarını tetikleme ihtimalinin bulunduğu; bunun olası depremler üzerinde etkili olabileceği bilimsel verilerle ortaya konulmuştur. Dolayısıyla proje, İstanbul'un deprem güvenliğini zayıflatma potansiyeli taşıdığını açıkça göstermektedir. Bununla birlikte, Yenişehir Kanal İstanbul Projesi demek, yeni insan demek ve şehir yükünün artması, insan sirkülasyonunun çoğalması demektir.

Planlardan anlaşıldığı üzere Yarısi Bizden Kampanyası ile Yerinde Dönüşüm Projesi hedeflerin de ise çok altında kalmıştır. Bu şekilde Marmara'nın ve Türkiye'nin riskli konut yapı stokunu dönüştürmek mümkün değildir. Bütüncül bakış açısına sahip, ülkemizin depremselliğine uygun bir Deprem Kanununun gerekliliği ortadadır.

Bu bağlamda,

1. Mevcut durumda başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere riskli ve çok riskli durumda olan toplam bağımsız birim sayısı kaçtır? Bu birimlerin bölge ve il bazında dağılımı nasıldır? Söz konusu birimlerin kaçında faaliyet sürdürülmektedir?
2. 2025 yılı bütçe görüşmelerinde Türkiye genelinde 2 milyon ve İstanbul'da 600 bin olduğu resmi makamlarca belirtilen 'kendiliğinde yıkılabilecek' durumda olan riskli bağımsız birimlere ilişkin bir çalışmanız var mıdır? 'Kendiliğinden yıkılabilecek' durumda olan birimleri önceleyen bir acil eylem planı hazırlamayı düşünüyor musunuz? Bu hususa ilişkin ne kadar kaynak tahsisi yapılmıştır?
3. Ülkemizin jeolojik yapısı ve riskli konut stoku göz önüne alınarak 2026 yılı bütçesi kapsamında AFAD Başkanlığına ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığına ayrılan bütçelerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Söz konusu ihtiyaç karşısında ulusal ve uluslararası bağlamda alternatif kaynak oluşturmaya yönelik bir girişiminiz var mıdır?
4. Meri mevzuatın ülkemizin depremselliği karşısında yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Bu hususta bütüncül bir yaklaşımla, tüm paydaşlar arasında iş bölümünün yapıldığı, görev ve sorumluluklarının tespit edildiği; meslek odalarının, özel sektörün ve halkın dahil edildiği, kaynak planlamasını içeren ülkemizin depremselliğine uygun bir Deprem Kanunu çıkarmaya ilişkin bir düşünceniz var mıdır?
5. Danıştay'ın talebi üzerine 21 akademisyen ve uzmanın hazırladığı son Bilirkişi Heyet Raporunu göre Kanalın yapılması büyük bir deprem riskini tetiklediği gerçeğini dikkate alarak Proje kapsamında yapılan çalışmalar hususunda tarafınızca yeniden bir değerlendirme yapılmış mıdır? Söz konusu risklere ilişkin kamuoyuna bir açıklama yapmayı düşünüyor musunuz?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

39589

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

6. Muhtemel bir Marmara depremine ilişkin bir acil eylem planınız var mıdır? Bu plan kapsamında tahliye koridorları, kaçış planı, acil müdahale ve ilk yardım, toplanma ve barınma alanları, iletişim, arama ve kurtarma vb. hususlara ilişkin ne tür hazırlıklar yapılmıştır? Bu hususta bir eğitim programı ve tatbikat yapılmış mıdır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA